

Noteikumi Darba Testam Retrīveriem.

1. Vispārējie noteikumi.

1.1. Darba tests (DT) - FCI (Federation Cynologique Internationale) atzīts sacensību veids priekšmeta atnešanā.

Darba testa mērķis ir novērtēt suņu darba spējas medījuma padevē bez medījuma šaušanas.

1.2. Testā tiek izmantoti speciāli, ar audumu apvilkti priekšmeti - dammijs.

1.3. Sacensību uzdevums ir izvērtēt suņa dabisko (iedzimto) spēju meklēt un pienest atrasto medījumu. Vērtē azartu, temperamentu, paklausību, attieksmi pret šāvienu.

1.4. Sacensību laikā sunim izmantojot ožu, meklēšanas prasmes, neatlaidību, darba tehniku priekšmetu padevē ātri jāatrod nokritušais dammijs. Pēc pavadoņa komandas dammijs, kas atrodas uz zemes, ūdenī vai piekrastes biezoknī, jāatrod, jāatnes un jāiedod rokās.

1.5. Darba Tests (DT) ir FCI atzīts pārbaudes un sacensību veids, bet DT diploms nav derīgs starptautiskā darba sertifikāta noformēšanai un nedod iespēju sunim piedalīties izstādē darba klasē.

2. Nosacījumi dalībniekiem.

2.1. Darbā Testā var piedalīties visu retrīveri (pēc FCI klasifikācijas), kuri uz testa rīkošanas brīdi ir sasnieguši vismaz deviņu (9) mēnešu vecumu un kuriem ir atbilstoši LKF (Latvijas Kinoloģiskā Federācija) vai FCI (Federation Cynologique Internationale - Starptautiskā Kinoloģiskā Federācija) atzīti izcelsmes dokumenti.

2.2. Darbā Testā nevar piedalīties:

- slimi, novārdzināti suņi;
- kuces, kas meklējas;
- kuces pēc 30. grūtniecības dienas un līdz 42. dienai pēc dzemdībām;
- suņi, kuriem beidzies trakumsērgas vakcinācijas darbības laiks.

2.3. Suņiem, kuru īpašnieki dzīvo Latvijā, uz sacensību brīdi ir jābūt reģistrētiem Lauksaimniecības datu centra bāzē.

3. Tiesneši.

3.1. Tiesnešu kandidatūras, pasākuma laiks un vieta jāaskaņo ar LKF Mācību Komisiju.

3.2. Sacensības var tiesāt viens tiesnesis.

3.3. Tiesnesim ir tiesības vienā dienā tiesāt ne vairāk kā 25 dalībniekus.

3.4. Tiesneša lēmumi ir galīgi un nevar tikt pārsūdzēti. Protesti netiek pieņemti.

3.5. Organizatoriem ir tiesības veikt tiesnešu maiņu.

4. Suņa pavadonis

4.1. Pavadonis ir suņa faktiskais īpašnieks vai treneris, kas visu sacensību laiku, kopā ar suni kārtro medību pārbaužu uzdevumus.

4.2. Suņa pavadonis sacensību laikā precīzi seko Tiesneša un organizatoru instrukcijām un norādījumiem.

4.3. Pavadonis ir atbildīgs par suni un zaudējumiem, ko suns var radīt sacensību laikā

4.4. Pavadonim papildus izteiktai balss komandai, ir atļauts pievienot precīzu žestu ar roku. Rekomendē izmantot svilpi.

4.5. Pavadonim ar suni visā sacensību laika jāatrodas sacensību norises vietā, un jābūt gataviem pildīt nākamās uzdevumus.

4.6. Suņa pavadonis var tikt diskvalificēts:

- ja konfliktē ar Tiesnesi vai testa organizētājiem, dalībniekiem;
- ja rupji vai cietsirdīgi izturas pret suni;
- ja atrodas pasākumā alkohola vai citu vielu reibumā.

4.7. Gadījumā, ja Tiesnesis vai pasākuma organizētājs konstatē pārkāpumus, tiek pārtraukta suņa pavadona dalība sacensībās ar ierakstu protokolā. Un tiek anulēti visu suņu iegūtie rezultāti, ar kuriem sacensībās piedalījās šis pavadonis, šajā testa dienā. Reģistrācijas maksa netiek atgriezta.

5. Norises kārtība

- 5.1. Sacensības notiek medībām pietuvinātos apstākļos.
- 5.2. Sacensības dammiju padevē tiek veiktas gan medību sezonā, gan ārpus sezonas laika.
- 5.3. Atsevišķa pārbaude uz šāvienu nenotiek.
- 5.4. Katru uzdevumu vērtē atsevišķi.
- 5.5. Sacensībās visiem dalībniekiem maksimāli nodrošina vienādus apstākļus.
- 5.6. Sacensībās visiem dalībniekiem jānodrošina vienādas krāsas un svara (ap 05, kg) dammiji.
- 5.7. Aktīvajā sacensību zonā drīkst atrasties pavadonis ar suni, Tiesnesis, palīgi un organizētāji. Pārējie dalībnieki atrodas „gaidīšanas zonā”, suņiem jābūt pie pavadām.
- 5.8. Pavadonis ar suni veic uzdevumus konkrētā secībā, ko nosāka Tiesnesis vai organizators.
- 5.9. Drošība - ir galvenais nosacījums, kas jāievēro un jānodrošina sacensību organizētājiem un dalībniekiem. Suņa pavadonim ir tiesības vienmēr un jebkurā brīdī atsaukt sava suņa dalību sacensībās.
- 5.10. Organizētājiem ir tiesības atcelt vai pārceļt sacensības, saskaņojot ar LKF Mācību Komisiju.
- 5.11. Organizētājiem ir tiesības ierobežot suņu skaitu sacensībās.
- 5.12. Dalībnieki no ārvalstīm var piedalīties iesācēju (IES), starp klasē (STP) un atklātā klasē (ATK) uzrādot darba testa diplomu, medību sacensību diplomu vai darba sertifikātu.

6. Noteikumi darbā ar suni.

- 6.1. Sacensību laikā, pārvietojoties no (uz) uzdevuma, sunim jābūt pie pavadas.
- 6.2. Uzdevuma pildīšanas laikā suns strādā bez kakla siksnas un pavadas.
- 6.3. Uzdevumu drīkst veikt tikai pēc pavadona komandas.
- 6.4. Starp klasē un atklātajā klasē, ja pavadonis piesauc suni pirms uzdevuma izpildes beigām, to uzskata par atteikumu turpināt uzdevumu.
- 6.5. Ja uzdevumu suns nevar izpildīt organizatoru kļūdas vai cita suņa dēļ, to atkārti vēlreiz (bez atzīmes samazināšanas). Traucējošā suņa pavadoni pēc otrā brīdinājuma saņemšanas diskvalificē ar ierakstu protokolā.
- 6.6. Ir atļauts dod komandas ar svilpi, balsi vai žestu.
- 6.7. Nav pieļaujama skaļa, agresīva suņa vadīšana.
- 6.8. Sacensību laikā pavadonis nedrīkst izmantot palīglīdzekļus.
- 6.9. Suņa fiziskā sodīšana kategoriski aizliegta.

7. Klašu iedalījums:

- 7.1. Darba testa sacensību klases ir:
 - Jauniesācēju klase (JAN) - var piedalīties suņi no 9 mēnešu vecuma;
 - Iesācēju klase (IES) - var piedalīties suņi, kuru darbs jauniesācēju klasē tika novērtēts ar vismaz vienu atzīmi „teicami”;
 - Starp klase (STP) - piedalās suņi, kuru darbs iesācēju klasē tika novērtēts ar vismaz vienu atzīmi „teicami”;
 - Atklātā klase (ATK) - piedalās suņi, kuru darbs starp klasē tika novērtēts ar vismaz vienu atzīmi „teicami”.
- 7.2. Iegūstot atzīmi “teicami” suns var turpināt dalību tajā pašā klasē līdz otras atzīmes “teicami” saņemšanai
- 7.3. Ja suns pāriet uz nākošo sacensību klasi, piedalīties iepriekšējās vairs nevar.

8. Sacensību uzdevumi.

8.1. Darba Testa sacensībās ir vismaz 4 uzdevumi. Uzdevumiem jābūt maksimāli pietuvinātiem reālai medību situācijai tā, lai suns varētu noteikt dammija krišanas vietu un parādīt gan iedzimtās, gan iegūtās darba spējas.

8.2. Iespēju robežās sacensības organizē tā, lai varētu simulēt medības ar dzīšanu uz šāviena līniju (*drive - eng.*) vai gaitas medības (*walk up - eng.*). Sunim jābūt iespēja parādīt viņa spēju noteikt dammija krišanas vietu un spēju izmantot retrīvera iedzimtās spējas.

8.3. Sagatavojot vietu uzdevuma izpildei, dammiji jānovieto tā, lai priekšmeta atnešanas brīdī sunim nav jāskrien tiešā tuvumā citiem dammijiem.

8.4. Dammiju redzamās padeves jāveic tā, lai sunim ir iespēja noteikt dammija krišanas vietu. Pirms katra redzama metiena skan šāviens. Šāvienam jāskan no attāluma, kas atbilst reālajam medību attālumam. Testa laikā pieļaujama mednieku bises, starta pistoles, vai citas ierīces izmantošana (*dummy launcher*). Dammija izmešanai ir pieļaujama arī speciālās ierīces - *dummy launcher* izmantošana.

8.5. Vietas pārmeklēšanas uzdevumā pavadonim ir norādīta meklēšanas zona, bet ne precīzs dammiju izvietojums. Dammiju atrašanās vietas var būt dažādas, bet noteikumi uzdevuma izpildei visiem suņiem jābūt maksimāli vienādiem. Paplašināta brīva pārmeklēšana šajā sacensību veidā nenotiek. Vietas pārmeklēšanas uzdevumā var būt grūtāk pieejams apvidus, mazāks dammiju skaits vienā pārmeklēšanas zonā (1-3).

8.6. Uzdevumu sarežģītība ir atkarīga no sacensību vietas reljefa, sacensību klases, organizatora un Tiesneša sacensību norises plāna.

8.7. Uzdevuma sarežģītības pakāpi nosaka padeves attālums, apvidus reljefs un paaugstinātas prasības pret suņa darbu.

9. Vērtēšana .

9.1. Sacensību organizētājiem maksimāli jānodrošina visiem dalībniekiem vienādus apstākļus.

9.2. Tiesnesis uzdevuma sākumā paskaidro pavadonim uzdevuma izpildes kārtību vai pirms sacensībām dod norādījumus visiem dalībniekiem vienlaicīgi.

9.3. Pavadonim informācija par katra uzdevuma izpildes rezultātu netiek izpausta.

9.4. Vērtēšanas kritēriji:

9.4.1. Vispārējais iespaids.

Vērtē labu kontaktu ar pavadoni, vērīgu un azartisku darbu visā sacensību laikā. Uzdevumu izpildei jānotiek pārliecināti, patstāvīgi un klusi.

Sunim jābūt - viegli vadāmam, jāstrādā ar prieku, labā tempā un ciešā kontaktā ar pavadoni.

Vērtējums ir zemāks, ja suns ir apātisks, kūtrs, bez azarta, vājā kontaktā ar pavadoni.

9.4.2. Dammija meklēšana, izsekošana, krišanas vietas iegaumēšana, atnešana.

Strādājot attālumā no pavadoņa, neatlaidība un azarts jā saglabā visa meklēšanas laiku. Sunim jāparāda spēju izmantot savu ožu, uzrādot iniciatīvu un meklēšanas iemaņas dažādos apstākļos, dažādos attālumos. Meklēšanai jābūt vienlīdz efektīvai neatkarīgi no apvidus reljefa, suņa un pavadoņa atrašanās vietas. Meklēšanas virzienam jābūt maksimāli taisnam, precīzam, ātram.

Vērtē spēju iegaumēt un ilgstoši atcerēties dammija krišanas vietu, satveršanas tehniku, atnešanas ātrumu. Vērtējums ir zemāks, ja suns to nespēj izdarīt. Sunim jāiedod dammijam pavadonim rokās. Dammija nolikšana zemē, lai uzlabotu tvērienu, netiek uzskatīta par būtisku kļūdu, ja suns, bez papildus komandas, ātri pārtver dammiju un padod to pavadonim.

9.4.3. Peldēšana.

Vērtē peldēt prasmi, vēlmi labprātīgi iet ūdenī, ilgstoši atrasties tajā. Suns var būt diskvalificēts no sacensībām, ja kategoriski atsakās iet ūdenī.

9.4.4. Paklausība.

Vērtē labu suņa vadāmību. Suns seko pavadonim. Pie starta līnijas, gaidīšanas laikā un strādājot grupā ir kluss un mierīgs. Neprasa pārlietu uzmanību no pavadoņa puses. Uzdevums tiek vērtēts augstāk, ja tiek izpildīts ar mazāku komandu skaitu.

9.4.5. Kontakts ar pavadoni, vadāmība.

Kontaktam ar pavadoni jābūt ciešam, jāseko pavadona norādījumiem ar prieku un jāizrada vēlme sadarboties ar to. Kontakts ar pavadoni saglabājas arī no attāluma.

9.4.6. Attieksme pret šāvienu.

Reakcija uz šāvienu ir mierīga un klusa. Pēc šāviena atskanēšanas sunim nav ļauts bez pavadona komandas veikt uzdevumu.

10. Vērtēšana, kļūdas un diskvalifikācija.

10.1. Katra uzdevuma maksimālai punktu skaits ir 20.

10.2. Atkarībā no uzdevuma un klases, ja uzdevumā ir divas padeves, atzīme var tikt piešķirta atsevišķi par katru padevi (10 + 10 punkti). Gadījumā, ja vienā padevē iegūst 0 (nulle) punktu, vērtējums par visu uzdevumu ir 0 (nulle) punktu

10.3. Ja kādā uzdevumā vērtējums ir 0 (nulle) punktu, suns drīkst pildīt pārējos uzdevumus bez tiesībām saņemt balvu.

10.5. Nopietnas kļūdas gadījumā ņemot vērā klasi un tiesneša vērtējumu- atzīmi samazina uz pusi un vairāk

10.5. Nopietnas kļūdas:

- neatrašanās blakus pavadonim kustībā, pamata pozīcijā stāvot;
- nemierīga uzvedība starta pozīcijā;
- pavadona nepietiekama kontrole pār suni;
- ja pavadonis komandē suni skaļi un agresīvi;
- gausums vai nevēlēšanas strādāt;
- pārmērīga suņa atkarība no pavadona;
- nepietiekama prasme noteikt krišanas vietu.

10.6. Kļūdas, kuru dēļ atzīme ir 0 (nulle).

- meklēšanu turpina ar dammiju mutē;
- dammiju maiņa;
- atteikums paņemt atrasto dammiju;
- suns sāk darbu bez pavadona komandas;
- pavadonis zaudē kontroli par suni;
- atteikums iet ūdenī;
- bailes no šāviena;
- smilkstēšana vai riešana;
- neizpildīta padeve;
- pavadonis sūta suni pēc dammijiem bez Tiesneša atļaujas;
- nepareiza padeves secība, gadījumā, ja Tiesnesis nolēma savādāk.

10.7. Diskvalifikācija ir par:

- dammija bojāšanu;
- fizisku suņa sodīšanu;
- agresīvu uzvedību;

11. Diplomu un sertifikātu piešķiršanas kārtība klasēs.

11.1. Atzīmes tiek saskaitītas pēc pēdējā uzdevuma izpildes.

11.2. Ja diviem vai vairāk suņiem ir vienāds punktu skaits, var tikt organizēti papildus uzdevumi uzvarētāja noskaidrošanai. Priekšmeta atnešanas skaitu nosaka Tiesnesis. Papildus uzdevuma rezultāti ietekmē tikai godalgotās vietas noskaidrošanu, nevis diploma pakāpi.

11.3. Diplomu iedalījums:

- Pirmās pakāpes diploms tiek piešķirts sunim, kas iegūvis vismaz 75% no maksimāli iespējamā punktu skaita, un ne mazāk kā 11 punktus par katru uzdevumu atsevišķi.

- Otrās pakāpes diploms tiek piešķirta sunim, kas ieguvis vismaz 60% no maksimāli iespējamā punktu skaita, un ne mazāk kā 8 punktus par katru uzdevumu atsevišķi.
- Trešās pakāpes diploms tiek piešķirta sunim, kas ieguvis vismaz 50% no maksimāli iespējamā punktu skaita, un ne mazāk kā 5 punktus par katru uzdevumu atsevišķi.

12. Reģistrācija.

12.1. Reģistrācijas termiņu un dalības maksu nosaka darba testa organizators.

12.2. Piesakot suni Darba Testam, aizpilda pieteikuma veidlapu, pievienojot ciltsrakstu kopiju, un veic dalības apmaksu. Reģistrējoties iesācēju (IES), starp klasē (STP) vai atklātajā klasē (ATK) pievieno Darba Testa diploma kopiju.

12.3. Suni var reģistrēt tikai vienā klasē.

12.4. Ja pieteikumā nav norādīta visa prasītā informācija un tam nav pievienotas nepieciešamo dokumentu kopijas, tad sacensību organizatoram ir tiesības reģistrēt suni klasē pēc saviem ieskatiem.

12.5. Ārzemju dalībniekiem ir tiesības dalības maksu maksāt uz vietas pirms sacensību uzsākšanās, iepriekš garantējot samaksu ar garantijas vēstuli.

12.6. Piesakot suni sacensībām, suņa īpašnieks ar savu parakstu pieteikuma lapā apņemas ievērot šo sacensību noteikumu prasības.